

Van: [redacted]
Aan: [redacted] [redacted] 5.1.2e
Onderwerp: FW: welke witte jassen zijn mogelijk Corona-besmet (vraag wasserijen)
Datum: zondag 29 maart 2020 10:36:01
Bijlagen: [image003.jpg](#)

Kan deze op onze call voor morgen 11 uur? Thx

Verzonden met BlackBerry Work
(www.blackberry.com)

Van: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e vnoncw-mkb.nl>
Datum: donderdag 26 mrt. 2020 6:09 PM
Aan: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e z@minvws.nl>
Onderwerp: FW: welke witte jassen zijn mogelijk Corona-besmet (vraag wasserijen)

Ha [redacted] 5.1.2e

Van één van onze leden (FTN, d.w.z. wasserijen), kregen we onderstaande vraag over was van ziekenhuizen. Dat hebben we eerst bij ons andere lid (de ziekenhuizen) neergelegd (zie onderstaand antwoord), maar dat helpt nog niet goed.

Sowieso goed dat jullie dit weten dat dit speelt, maar zou jij ook een van je mensen kunnen vragen of zij contact opnemen met [redacted] 5.1.2e +31 (0 [redacted] 5.1.2e Als wij wat kunnen doen (bijv. in onze communicatie), dan houd ik mij ook van harte aanbevolen.

Dank je, [redacted] 5.1.2e

Vraag vanuit wasserijen, doorgezet naar ziekenhuizen

Hun probleem is dat van de stapels was die zij van ziekenhuizen krijgen (zelfs niet ingepakt), onduidelijk is wat mogelijk Corona-besmet is. Dat is lastig wassen, want of zij moeten doen alsof alles besmet is (met dito beschermende kleding die er niet altijd is etc.) of 5 dagen laten liggen in de hoop dat het virus dood is. Dus ik vermoed dat zij geholpen zouden zijn als de was ingepakt wordt in zakken en gemarkeerd wat mogelijk Corona-besmet is. Misschien zijn daar al ergens instructies voor gemaakt? Vervolg vraag is dan vervolgens hoe richting jullie leden (en ook leden bij NFU en andere zorgbranches) dit zo gecommuniceerd kan worden dat dit dan ook z.s.m. gebeurt. Kan dat via jullie en/of vragen wij VWS?

Antwoord vanuit ziekenhuizen:

Niet bekend met instructies daarvoor. Als dat er is, dan denk ik dat de textielbranche dat zou moeten weten (via het RIVM of LCI?). Overigens vraag ik me af of wij als NVZ een poging moeten doen om hierop landelijk beleid te ontwikkelen. Volgens mij is het veel praktischer en effectiever als wasserijen dat met hun afnemers bespreken/afstemmen. Gezien de veelheid aan communicatie verwacht ik ook dat dat sneller tot resultaten leidt. Overigens verwacht ik niet dat er witte jassen besmet zijn. Zorgmedewerkers die met corona patiënten in contact komen dragen allemaal beschermende pakken die weggegooid worden na gebruik.

Van: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e @ftn-nl.com>
Verzonden: maandag 23 maart 2020 15:02
Aan: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e mkb.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e vnoncw-mkb.nl>; [redacted] 5.1.2e
 Groot <[redacted] 5.1.2e vnoncw-mkb.nl>; [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e vnoncw-mkb.nl>
CC: [redacted] 5.1.2e <[redacted] 5.1.2e vnoncw-mkb.nl>
Onderwerp: SPOED: Professionele textielverzorging cruciale schakel

Mijne dame en heren,

Langs deze weg doen wij een ultiem beroep op de minister om de sector Professionele Textielverzorging daadwerkelijk te ondersteunen om haar werk nu en ook na de crisis effectief te kunnen blijven doen.

Tot nadere toelichting zijn wij steeds beschikbaar.

We zien jullie reactie graag zo spoedig mogelijk tegemoet.

Met vriendelijke groet,

5.1.2e

SPOED: Professionele textielverzorging cruciale schakel

AAN: Nationaal Crisiscentrum COVID-19
T.a.v.: Zijne Excellentie de heer H.M. de Jonge

Zijne Excellentie,

In vervolg op ons eerdere verzoek van afgelopen zondag 15 maart jl., doen wij hierbij nogmaals een klemmend beroep op u voor ondersteuning van de Nederlandse Textielverzorgingsindustrie. Onze sector levert professionele dienstverlening aan vele maatschappelijke sectoren, waaronder begrepen vrijwel alle benoemde Cruciale Beroepsgroepen.

URGENTIE

Onderstaande notitie geeft u een beeld van de acute urgentie voor de sector. Hierbij gaat het om:

- Herkenning van de problematiek binnen de wasserijen:
- Verspreiding FTN verklaring: wasserijen onderdeel Cruciale Beroepsgroepen.
- Ruggesteun RIVM voor verwerkingsprotocollen.

- Beschikbaarheid hulpmiddelen als mondkapjes.
  - Een **snelle en praktische ondersteuning op maat** ter voorkoming van onnodige faillissementen:
- Uitvoerbare NOW regeling.
- Effectieve compensatieregeling getroffen sectoren.
- Renteloze overbruggingskredieten.

De sector zal dit jaar naar onze verwachtingen **ca. 290 miljoen euro omzet verliezen**. Dat zal tot ca. **50% faillissementen** leiden van alle huidige bedrijven.

Professionele Textielverzorging in het kort

De afgelopen week werden diverse ingrijpende maatregelen door de overheid afgekondigd om de verspreiding van het Coronavirus te kunnen blijven controleren. Hoewel er (nog) geen volledige "lock down" is afgekondigd, wordt de Nederlandse economie daardoor sterk beïnvloed.

Professionele Textielverzorging levert aan tal van maatschappelijke sectoren, waaronder Gezondheidszorg, Horeca, Zakelijke dienstverlening, Industrie en de consumenten (zie bijlage 1: Management Samenvatting E&Y Rapport; "Textielservice is Meerwaarde" d.d. april 2019). Professionele Textielverzorging draagt ertoe bij dat deze sectoren kunnen blijven presteren: E&Y: "Diverse sectoren, zijn voor hun dagelijks opereren afhankelijk van de textielservicesector. Zonder deze dienstverlening zouden deze bedrijfstakken niet of gebrekkig functioneren."

De dienstverlening heeft zich de laatste jaren sterk ontwikkeld. Het verbetert de veiligheid en arbeidsomstandigheden, verhoogt het welzijn van gebruikers en ondersteunt het functioneren van verpleegkundigen, artsen, brandweer, ambulances, et cetera, et cetera.

Textielservicebedrijven leveren veelal aan meerdere sectoren, waardoor maatwerkoplossingen op bedrijfsniveau noodzakelijk zijn om de dienstverlening aan de Cruciale Beroepsgroepen veilig te stellen.

De bedrijven zijn evenwel volledig afhankelijk van de ontwikkelingen bij hun klanten. Als de horeca stil komt te liggen, geldt dat ook voor de wasserijen die de hotels, restaurants, recreatieparken, et cetera beleveren. Als de bedrijven niet meer draaien is er ook geen behoefte aan werkkleding. Als de vliegtuigen niet of nauwelijks meer vliegen dan is er ook geen vraag naar cabinetextiel en werkkleding van de bemanning. Daarbij komt dat de waardering en erkenning van de sector vaak nog te wensen over laat.

Gevolgen Kabinetsmaatregelen

De gevolgen voor de sector Textielverzorging waren na het afkondigen van de maatregelen direct zichtbaar. Inmiddels is door 65% van de industriële wasserijen werktijdverkorting aangevraagd. En, dat is nog maar het begin. Een ledenraadpleging toont verontrustende verwachtingen voor de komende maanden.

Door de flinterdunne marges hebben wasserijen onvoldoende reserves om tientallen procenten omzetverlies over maanden te kunnen opvangen. Gevreesd moet worden dat zonder adequate op maat uitgewerkte ondersteuningsmaatregelen vele bedrijven het einde van dit jaar helaas niet zullen halen.

Professionele Textielverzorging versus Corona

De impact van de Coronacrisis is niet voor alle segmenten textielverzorging gelijk. Een korte schets ziet er als volgt uit:

- **Gezondheidszorg (E&Y: 298 miljoen)**

- Gemiddeld geschat omzetverlies 2020: 15 - 25%.
- De continuïteit van de dienstverlening is cruciaal. Vanuit de ziekenhuizen is de vraag kwantitatief op niveau, maar de erkenning dat de dienstverlening van de wasserijen cruciaal is, ontbreekt veelal. Dat stelt de wasserijen voor (enorme) uitdagingen om de dienstverlening te kunnen blijven waarmaken.
- Onder andere ontbreken formele ondersteuning bevoegde instanties voor verantwoorde protocollen (veilig voor wasserijmedewerkers, onzekerheid gescheiden aanlevering besmet wasgoed, faciliteren werknemers beschikbaarheid, transport, te weinig hulpmiddelen als mondmaskers en dergelijke).
- Vanuit de verzorging en verpleging zien we ongewenste situaties, waarbij de persoonlijke hygiëne van het textiel (veel) te wensen overlaat.
- Extramuraal is het eveneens veel lastiger om de particuliere cliënten te kunnen bedienen, nu de toegang tot verzorgings- en verpleeginstellingen meer en meer verhinderd wordt.
- Gebrek aan coördinatie richting de zorg, aangezien alle cliënten een eigen autonome positie in kunnen nemen.

- **Horeca (E&Y: 135 miljoen)**

- Gemiddeld geschat omzetverlies 2020: 50 - 90%.
- Koninklijke Horeca Nederland stelt: over het hele jaar 50% minder omzet gemiddeld en in de periode van sluiting geen omzet. Dat zal voor de Textielverzorging hetzelfde zijn.
- Er wordt voor het najaar geen grote inhaalslag verwacht. Ook zakelijk toerisme zal naar verwachting eerst langzaam aantrekken.
- Het reguliere zomertoerisme zal naar verwachting maar mondjesmaat zijn (meest positieve scenario).
- Ook voor 2021 zullen de effecten zeker nog zichtbaar zijn.

- **Handel & Industrie (E&Y: 262 miljoen)**

- Gemiddeld geschat omzetverlies 2020: 40 - 50%.
- Het effect van de huidige afbouw van bedrijfsactiviteiten in vele marktsectoren zal voor wasserijen in zijn omvang pas over enkele maanden concreet zichtbaar zijn. Dit heeft te maken met voorraadposities en contractuele verhuurafspraken. Het betaalgedrag daarentegen is wel vanaf het eerste moment enorm verslechterd.
- Ook de opbouw van het herstel zal vertraagd zijn en tot ver in 2021 zichtbaar zijn.

- **Retail (E&Y: 113 miljoen)**

- Gemiddeld geschat omzetverlies 2020: 50% (geen inhaaleffect).
- Overwegend kleinere bedrijven met hoge vaste kosten.
- De oproep van het Kabinet om zo veel mogelijk thuis te blijven resulteerde direct in een enorme terugval van de omzet branchebreed (met uitzondering van "On Demand")

dienstverlening).

- Het voorjaar is een belangrijke seizoenwissel, waar de grootste omzet wordt gerealiseerd (wintergoed, dekbedden, et cetera), deze lijkt dit jaar volledig verloren te gaan.
- De textielreinigers hebben geen enkele buffer om een dergelijk omzetverlies te kunnen opvangen.

Overlevingsmaatregelen Textielverzorging

De textielverzorgingsbranche levert een breed palet aan gespecialiseerde diensten, is de afgelopen jaren boven GDP gegroeid en heeft een fantastisch perspectief (zie E&Y rapport): een verdubbeling van de omzet in vijf jaar sector breed. Mits aan een aantal voorwaarden wordt voldaan.

De Coronaproblematiek, zoals hierboven geschetst, heeft voor alle bedrijven een effect, maar vraagt ook om maatwerkoplossingen met uw ondersteuning:

1. Erkenning

- Een herkenbare formele positie voor de wasserijen als Cruciale Beroepsgroep om de dienstverlening aan de benoemde sectoren zonder storingen te kunnen vervolgen (ook bij een "lock down"). Hiervoor treft u hierbij een format dat wij mede namens u aan de wasserijen willen uitreiken om dit te bewerkstelligen (bijlage 4: Verklaring: Wasserijen onderdeel Cruciale Beroepsgroepen). Graag uw bevestiging dat wij deze kunnen verspreiden onder de bedrijven.
- Ruggensteun van het RIVM voor de met hun medeweten te hanteren protocollen voor veilige werkomstandigheden voor wasserijmedewerkers.
- Ondersteuning beschikbaarheid mondkapjes (FFP 1 en 2 voor vuilsorteer). Het uitblijven daarvan verdubbelt de doorlooptijd (vijf dagen besmet wasgoed in gesloten zakken). Dit zal tot grote tekorten leiden van hygiënisch schoon linnengoed en kleding c.q. de kosten daarvan enorm opdrijven.

2. WVT/NOW

- Een snelle en toegankelijke maatwerkoplossing die de wasserijen 100% compenseert, zonder administratieve rompslomp (als de hotels gesloten zijn, is er geen was).
- Als de vergunning er is dan moet de ondernemer direct een voorschot krijgen, definitieve afrekening kan dan na iedere periode van 6 weken plaatsvinden.

3. Financieel kader

- Toegankelijkheid compensatieregeling getroffen sectoren, waarbij rekening wordt gehouden met onder andere van toepassing zijnde verhuursystemen, vaste kosten componenten, et cetera.
- Snel en eenvoudig de liquiditeit van de zelfstandige ondernemers ondersteunen, onder andere door een collectief uitstel van betaling van (voorlopige) aanslagen landelijke en lokale belastingen, uitstel van btw-aftochten, et cetera.
- Onder meer vanwege de inzet van verhuursystemen voor een efficiënte dienstverlening: renteloze overbruggingskredieten om vaste lasten te kunnen financieren met lange aflossingstermijnen (9 - 12 maanden).
- Noodloket voor kleine zelfstandige bedrijven.

Spoeisendheid

De ontwikkelingen zijn razendsnel gegaan. Het overgrote deel van de industriële wasserijen heeft inmiddels WTK aangevraagd. De retail is daar volop mee bezig (NOW). Bijlage 5 omvat een bedrijvenoverzicht, inclusief (textiel)toeleveranciers en wasserijen in de overzeese gebieden.

Iedere week die het uitblijven van concrete facilitering duurt, zal versterkte dramatische effecten op de textielverzorgingsbranche hebben.

De situatie is in andere landen niet veel anders. Ter informatie ingesloten een open brandbrief van onze zusterorganisatie TSA in het Verenigd Koninkrijk.

Wij vernemen graag spoedig van u.

Met vriendelijke groet,

Federatie Textielbeheer Nederland

5.1.2e

Direct telefoonnummer: +31 (0)6 5.1.2e

Bureausecretariaat:
Molenstraat 29
4061 AB Ophemert
Tel.: +31 5.1.2e

5.1.2e @ftn-nl.com

Bijlagen:

1. Managementsamenvatting E&Y Rapport; "Textielservice is Meerwaarde" april 2019
2. Economische Impact Textielservices sector in Nederland.
3. Overzicht verloren omzet Textielverzorging 2020/2021.
4. Verklaring: Wasserijen onderdeel Cruciale Beroepsgroepen.
5. Bedrijvenoverzicht, inclusief (textiel)toeleveranciers en wasserijen in overzeese gebieden.
6. TSA Open Letter to the UK Government on COVID-19 outbreak and its response to the textile care industry.

Dit bericht kan informatie en bijlagen bevatten die niet voor u bestemd zijn en vertrouwelijk kunnen zijn. De informatie is uitsluitend bestemd voor de geadresseerde. Verstrekking aan en gebruik door anderen is niet toegestaan. Indien u dit bericht onterecht ontvangt, wordt u verzocht dit bericht te verwijderen en de afzender direct te informeren. De afzender aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade, van welke aard ook, die verband houdt met risico's verbonden aan het elektronisch verzenden van berichten.

The information contained in this message and enclosures may not be ment for you and can be confidential. The information is intended to be exclusively for the addressee. Distribution to and use by others is not permitted. Should you receive this message unintentionally, please remove the message and notify the sender immediately. The sender does not accept liability for damage, of any kind, related to risks

of sending electronic messages